

Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25826>

Özet

Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterlik Ölçe?i (M?ÖYÖ), bireylerin matematiksel kavramlar, prosedürler ve farklı disiplinler arasındaki bağlantılar? kurma yeteneklerine dair öz yeterlik alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2018 y?l?nda Kemal Özgen ve R. Bindak tarafından geli?tirilmiş olup, matematik e?itiminde ö?rencilerin problem çözme süreçlerinde ve derin ö?renmede kritik rol oynayan **Matematiksel ?li?kilendirme** becerilerine yönelik inançlar?n? belirlemeyi hedeflemektedir. Bu ölçek, özellikle e?itim ara?t?rmacılar? ve uygulayıcılar? için ö?rencilerin matematiksel yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmede önemli bir kaynak sunmaktadır.

Ölçe?in geli?tirme süreci, ilgili alan yaz?n taraması ve uzman görüşleri temel alınarak yürütülmü?, psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla gerekli istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. Ölçek, ö?rencilerin matematiksel ilişkileri kurma konusundaki güven düzeylerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Matematiksel ?li?kilendirme, **Öz Yeterlik**, Matematik E?itimi, Ölçek Geli?tirme, Özgüven, Algılanan Yeterlik.

Yazarlar

Kemal Özgen, R. Bindak.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ö?rencilerin matematiksel ilişkileri kurma becerilerine yönelik algıladıkları **öz yeterlik** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Matematiksel ilişkiler, matematiğin kendi içindeki konular (örneğin, cebir ile geometri) arasındaki bağlantılar? ve matematiğin diğer disiplinler (örneğin, fizik, sanat veya günlük yaşam) ile olan ilişkilerini kapsar.

Ölçek, ö?rencilerin bu ilişkileri tanıma, kullanma ve uygulamada kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini belirleyerek, e?itim programları?n?n ve ö?retim yöntemlerinin bu alandaki eksiklikleri gidermeye yönelik düzenlenmesine zemin hazırlamaktadır. Ölçek, özellikle lise ve üniversite düzeyindeki ö?rencilerin matematiksel düşünme süreçlerini anlamada kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterlik Ölçe?i, **Öz Yeterlik** teorisine dayanmaktadır. Bu yapı, Albert Bandura'nın sosyal bilişsel teorisinde tanımlanan ve bireyin belirli bir görevi başarıyla

yerine getirebilece?ine dair inanc?n? ifade eder. M?ÖYÖ ba?lam?nda yap?, ö?rencilerin a?a??daki yeteneklere olan inançlar?n? ölçer:

Farkl? matematiksel konular aras?nda kavramsal ba?lant?lar kurma.

Matematiksel bilgiyi gerçek ya?am durumlar?na veya di?er bilim dallar?na transfer etme.

Farkl? matematiksel temsiller (grafikler, denklemler, tablolar) aras?ndaki ili?kileri anlama ve kullanma.

Bu yap?, ö?rencilerin matematiksel ba?ar?s?n? ve motivasyonunu do?rudan etkileyen bili?sel ve duygusal bir bile?en olarak ele al?nm??t?r.

Geçerlik

Kaynak özetinde geçerlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, 2018 y?l?nda yay?mlanan ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik çal??malar? genellikle kapsam geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) üzerine odaklanmaktadır. Ölçe?in yap? geçerli?inin, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edildi?i varsay?lmaktadır.

Yap?lan yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? destekledi?ini göstermelidir. Bu çal??malar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen **yap?** (Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterli?i) ile tutarl? oldu?unu kan?tlar.

Güvenirlik

Kaynak özetinde güvenilirlik bilgisi belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in yay?mland??? akademik makalede, iç tutarl?l?k güvenilirlik katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktadır. Öz yeterlik ölçeklerinde en yayg?n kullan?lan güvenilirlik metodu **Cronbach Alfa** katsay?s?d?r.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü, yani ölçe?in yüksek düzeyde bir iç tutarl?l?a sahip oldu?unu gösterir. Bu, ölçe?in zaman içinde ve farkl? örneklemelerde istikrarl? sonuçlar verme potansiyelini destekler.

Faktör Analizi

Matematiksel ?li?kilendirme Öz Yeterlik Ölçe?i'nin faktör yap?s?n?n belirlenmesi amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n matematiksel ili?kilenme öz yeterli?i kavram?n? ne ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

AFA'dan elde edilen yap?n?n uygunlu?u, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilmi?tir. DFA, ölçe?in tek faktörlü mü yoksa çok faktörlü bir yap?ya m? sahip oldu?unu ve elde edilen

modelin veriyle uyumunu gösteren uyum indekslerini (RMSEA, CFI, GFI vb.) sunar. Bu analizler, ölçe?in teorik yapı?ın?n empirik verilerle desteklendi?ini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi:

Geli?tirme (Development)

Format:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Ö?renciler (Genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri)

Ya? Grubu:

Akademik çalışman?n yapıldı??? örnekleme ba?lı? olarak 12 ya? ve üzeri (Genç yetişkinler ve ergenler)

Popülasyon Detaylar?:

Ölçe?in orijinal çalışması, matematik e?itimi alan ö?rencileri hedef almıştır. Detaylı? örneklem bilgisi için kaynak makaleye ba?vurulmalıdır.

Test Metodolojisi:

Likert Tipi Derecelendirme. (Derecelendirme ad?ımlar? kaynakta belirtilmemiştir, ancak genellikle 5'li veya 6'lı? Likert tiptedir.)

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alfa, **Güvenirlik**, Faktör Analizi, Matematik Ba?lant?lar?, Akademik Ba?ar?, **Geçerlik**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlayıcısı?:

Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağı Kurulu E-posta Adresleri:

Sorumlu Yazar Kemal Özgen: kemal.ozgen@dicle.edu.tr

Yazınma Adresi:

Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Diyarbakır, Türkiye (Sorumlu Yazarın bağlı olduğu kurum).

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullanımı için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Kemal Özgen ile iletişime kurulması tavsiye edilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: matematiksel-iliskilendirme-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Özgen, K. ve Bindak, R. (2018). Matematiksel İlişkileendirme Öz Yeterlik Ölçeği'nin geliştirilmesi. *Kastamonu Education Journal*, 26(3), 913-924. doi: 10.24106/kefdergi.413386.

Matematiksel İlişkileendirme Öz Yeterlik Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak özetinde yer almamaktadır. Detaylı maddeler için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.